
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ

УДК 378:37.011.3-051:78

DOI 10.31654/2663-4902-2019-PP-1-96-102

Ашихміна Н. В.

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри музично-інструментальної підготовки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглянуто проблему формування фахової компетентності студентів мистецько-педагогічних вишів. Уточнено ключові компетенції майбутніх учителів музичного мистецтва. Під фаховою компетентністю майбутнього вчителя музичного мистецтва розуміється освоєна студентом система фахових знань, умінь, здібностей, цінностей та особистісних якостей, яка відповідає вимогам фахової підготовки в межах мистецько-педагогічного вишу і забезпечує компетентне виконання фахової діяльності. Структурними компонентами досліджуваного феномена є: мотиваційно-ціннісний, фахово-когнітивний, фахово-діяльнісний і рефлексивно-творчий.

На думку автора, формування досліджуваного феномена – це цілеспрямований поетапний безперервний процес прогресивного особистісного удосконалення й перетворення студентів, що відповідає вимогам музично-педагогічної фахової діяльності.

Основою методики є такі педагогічні принципи, як-от: систематичності і послідовності, доступності, фахової доцільності, мотивації, міжособистісної взаємодії та діалогового спілкування суб'єктів художньо-освітнього процесу. Реалізація мети методики забезпечується певними педагогічними умовами: створення фахово-зорієнтованого середовища; актуалізація цінності фахового розвитку; залучення майбутніх учителів музики до самоорганізації фахового навчання, самоосвіти і самовдосконалення; організація зовнішніх викладацьких впливів, які активізують особистісні фахово-прогресивні зміни студентів.

У процесі формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва виокремлено етапи, зокрема такі, як-от: теоретико-адаптаційний, фахово-діяльнісний, фахово-творчий і фахово-дослідний. На кожному етапі запропоновано використовувати певні форми і методи з метою формування досліджуваного феномена.

Ключові слова: майбутні вчителі музичного мистецтва, компетентнісний підхід, ключові компетенції, фахова компетентність, структура фахової компетентності, поетапна методика формування фахової компетентності.

Постановка проблеми. В існуючій соціокультурній ситуації ринок праці висуває особливі вимоги не тільки до знаннєвого потенціалу того чи іншого професіонала, але і до ступеня його активності, творчості, відповідності обраному фаху, компетентності. В умовах ринкових відносин адекватні сучасним реаліям компетенції є важливими як для молодих фахівців, так і для тих, кому слід змінювати свою ментальність у процесі додаткової професійної, зокрема й фахової, підготовки. Тому актуальною є проблема необхідності формування і розвитку нової якості педагогічної, зокрема мистецької, освіти з оновленим складом ключових компетенцій фахової відповідності особистостей.

Система професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, яку слід уважати багатоскладним і багатоаспектним структурним комплексом, традиційно містить вивчення загальногуманітарних, музично-теоретичних і фахових дисциплін. Усі ланки даного художньо-освітнього комплексу повинні бути взаємопов'язані і спрямовані на формування фахової компетентності студентів мистецько-педагогічних вишів.

Однак слід констатувати, що на практиці найчастіше буває інакше: зміст циклів освітніх дисциплін є надзвичайно розрізненим, замкнутим на вузькопрофесійних проблемах і вельми слабо скорельованим щодо формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Так, багато вчених у галузі мистецької освіти і педагоги-практики підкреслюють, що фахова підготовка студентів відрізняється вузькотехнологічною спрямованістю, відсутністю орієнтації на розвиток комплексного фахового мислення, на створення цілісних уявлень про музично-педагогічний фах шляхом вивчення його структури, взаємозв'язку і взаємовпливу його компонентів. Тому актуальності і важливості набуває проблема розробки методики формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз науково-методичної літератури демонструє, що компетентнісний підхід був об'єктом дослідження таких учених, як-от: А. Бермус, М. Бершадський, В. Болотов, Б. Ельконін, А. Хуторський та багато ін. Учені вказують, що компетентнісний підхід спрямований: на вільне мислення того, хто навчає і того, хто навчається; на формування надпредметних знань та умінь, що готують особистість до соціальних умов суспільства; на самостійне набуття інформації та усвідомлення її важливості; на формування лідерських якостей з метою розкриття потенційних можливостей кожного суб'єкта освіти тощо.

Компетентнісний підхід як провідний у професійній освіті визначає ступінь підготовки фахівця відповідного рівня та профілю, який вільно володіє своєю професією, здатний до ефективної роботи за фахом і готовий до постійного професійного росту (М. Васильєва, С. Вітвицька, О. Дубасенюк, Н. Сасенко, С. Сисоєва, Н. Тализіна, Л. Шевчук та ін.). Якщо професіоналізм найчастіше розглядають як певну особистісну передумову, умову успішної фахової діяльності, то фахова компетентність розглядається дослідниками з точки зору підготовки фахівців; як характеристика, рівень, етап фахового вдосконалення; розвитку фахової культури і майстерності (І. Ісієв, М. Кухарєв, Л. Мітіна, В. Сластьонін та ін.).

У галузі мистецької освіти досліджено низку питань щодо формування професійної та фахової компетентності майбутніх учителів музики такими вченими, як-от: А. Болгарський, О. Горбенко, О. Гребенюк, С. Грозан, Ю. Калініна, Л. Лабінцева, О. Ляшенко, О. Кузнецова, М. Михаськова, О. Щолокова та багато ін. Означені педагоги вивчали проблеми: становлення професійно-педагогічної компетентності вчителя музики; формування компетентності саморозвитку майбутніх учителів музики; залучення студентів мистецько-педагогічних вишів до процесу художньої самоосвіти як умови розвитку їх професійної компетентності; формування професійної компетентності майбутніх учителів музики в процесі виконавської діяльності; впровадження компетентнісного підходу в просвітницьку діяльність учителя музики; формування інструментально-виконавської компетентності студентів тощо.

Зважаючи на вагомий доробок сучасних наукових розвідок, можна констатувати наявність значної кількості праць з вивчення категорій "компетентність", "професійна компетентність", "фахова компетентність". Однак, водночас, слід зауважити, що існує украй обмежена кількість досліджень шляхів вирішення проблеми формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Одним із способів вирішення заявленої проблеми є визначення методики формування фахової компетентності студентів мистецько-педагогічних вишів, що вважаємо **метою статті**.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вважаємо, що фаховою компетентністю майбутнього вчителя музичного мистецтва є засвоєна студентом система фахових знань, умінь, здібностей, цінностей та особистісних якостей, яка відповідає вимогам фахової підготовки в межах мистецько-педагогічного вишу і забезпечує компетентне виконання фахової діяльності.

На думку В. Калініна, поняття "компетентність" характеризує і визначає рівень професіоналізму особистості. Воно є ширшим, ніж поняття "компетенція". Вчений підкреслює, що формування компетентності відбувається завдяки набуттю певних необхідних для майбутнього фахівця компетенцій [5, с. 8].

Слід зазначити, що успішно реалізовані на практиці фахові компетенції визначають сутність фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. На думку І. Сергієнко, існує 5 основних фахових компетенцій фахівців у галузі музичної освіти, зокрема це:

1) готовність до здійснення конструювання, музично-педагогічного аналізу й оцінки змісту та процесу мистецької освіти відповідно до вимог державних нормативних документів;

2) готовність застосовувати музично-історичні, музикознавчі знання у фахово-зорієнтованій музично-педагогічній діяльності: аналізувати музичні твори різних жанрів, стилів, стильових напрямів і форм, творчу спадщину композиторів, склад музичного інструментарію в контексті розвитку музичної культури і здійснювати словесний коментар до них в грамотній, доступній різним віковим категоріям учнів формі;

3) здатність до виконання технічно точно і виразно високохудожніх інструментальних, вокальних, вокально-хорових зразків класичної, народної та сучасної музики різних жанрів, стилів, доступних для сприйняття учнів початкової та основної школи в сольному, ансамблевому і хоровому виконанні;

4) готовність до грамотної та педагогічно обґрунтованої інтерпретації музичних творів різних стилів і жанрів;

5) готовність виконувати різні види навчально-дослідної, музично-педагогічної діяльності (рецензія, доповідь, курсова робота тощо) [4, с. 84].

На підставі характеристики вищеозначених компетенцій можна припустити, що компонентний склад фахової компетентності складається з: *мотиваційно-ціннісного* компонента (наявність у майбутніх учителів музичного мистецтва прагнення до набуття фахових компетенцій у галузі музичної освіти, позитивної мотивації до фахового навчання, усвідомлення об'єктивної та суб'єктивної цінності фахової підготовки); *фахово-когнітивного* компонента (передбачає оволодіння особистістю системою фахових знань, осмислене сприйняття і розуміння цілей та завдань фахової підготовки); *фахово-діяльнісного* компонента (характеризується сукупністю фахових умінь і навичок студентів, а також здатністю до пошуку й визначення оптимальних прийомів фахово-пізнавальних, художньо-виконавських дій); *рефлексивно-творчого* компонента (віддзеркалює наявність здібностей до створення власних моделей фахового навчання, самонавчання, самомоніторингу, а також до рефлексії результатів фахової підготовки як основи проектування траєкторії фахового саморозвитку).

Зробимо спробу запропонувати методику щодо формування кожного з означених компонентів досліджуваного феномена в межах мистецько-педагогічного вишу. Звернемося спочатку до тлумачення поняття "формування". У психологічному словнику дана дефініція визначена як "поступове створення оперантної поведінки через реалізацію певних послідовних кроків, які наближають до бажаного результату" [1, с. 511]. З огляду на означене можна дійти висновку, що формування досліджуваного феномена – це цілеспрямований поетапний безперервний процес прогресивного особистісного удосконалення й перетворення студентів, що відповідає вимогам музично-педагогічної фахової діяльності.

Основу методики складають певні загальнодидактичні і спеціальні принципи фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Зокрема такі. Принцип *систематичності і послідовності* реалізується в педагогічно та психологічно доцільному, логічно й послідовно створеному навчальному процесі під час поступового вирішення труднощів фахової підготовки й розвитку пізнавальних можливостей суб'єктів освіти (В. Сластьонін) [5]. У результаті використання цього принципу під час формування фахової компетентності зміст фахової підготовки буде представлено у вигляді поетапної системи, яка ґрунтується на вдосконаленні художньо-освітньої діяльності як основної в межах компетентнісної парадигми.

Принцип *доступності* віддзеркалює вимогу відповідності змісту, засобів, методів і форм фахового навчання рівню художньо-освітньої та виконавської підготовленості студентів. Реалізація цього педагогічного принципу зумовлена ускладненням змісту фахової підготовки на кожному етапі формування досліджуваного феномена і повинна супроводжуватися таким вибором форм та методів навчання, які б відповідали компетентнісно-зорієнтованим вимогам.

Принцип *фахової відповідності* спрямований на те, щоб зміст, засоби, методи і форми фахового навчання характеризувалися як фахово-зорієнтовані. Для цього під час реалізації процесу формування досліджуваного феномена вибір вектора фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва повинен бути здійснений викладачами з урахуванням можливостей студентів, що зумовить створення фахово-зорієнтованого середовища.

Підвищення позитивної мотивації та фахово-пізнавальної активності майбутніх фахівців супроводжується використанням принципів мотивації, міжособистісної взаємодії та діалогового спілкування суб'єктів фахової підготовки. Реалізація *принципу мотивації* дозволяє у процесі організації фахової підготовки доцільно й ефективно обирати і використовувати форми, методи та засоби спонукального характеру. Принципи, які ґрунтуються на засадах інтерактивного навчання (Т. Добриніна) [2], а саме – *принципи міжособистісної взаємодії та діалогового спілкування суб'єктів фахової підготовки* – залучають викладачів до активного використання інтерактивних форм навчання, які дозволяють створювати умови для формування фахової самостійності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Мета методики – сформувати в студентів фахову компетентність. Досягнення цієї цілі ґрунтується на вищезначених принципах і забезпечується такими педагогічними умовами: створення фахово-зорієнтованого середовища; актуалізація цінності фахового розвитку; залучення майбутніх учителів музики до самоорганізації фахового навчання, самоосвіти і самовдосконалення; організація зовнішніх викладацьких впливів, які активізують особистісні фахово-прогресивні зміни студентів. Розглянемо сутність даних педагогічних умов та можливі варіанти їх реалізації:

1. *Створення фахово-зорієнтованого середовища* супроводжується виникненням певної сукупності фахово-зорієнтованих обставин навчання майбутніх учителів музичного мистецтва, які зумовлюють набуття, розширення, доповнення фахових знань, умінь, навичок для якісного виконання фахових дій у даному середовищі і подальшого вдосконалення цих дій. Для реалізації даної умови у процесі фахової підготовки студентів доречно використовувати академічні форми і методи музичного навчання та їх модифікації, а також ситуаційні, що моделюють фахово-зорієнтовані ситуації (наприклад, фрагмент уроку в загальноосвітній школі або проведення позакласного заходу).

2. *Актуалізація цінності фахового розвитку*, яка полягає в розумінні цінності навчання "для себе", осмислення того, що фахові знання і фаховий розвиток є основою досягнення успіху в подальшій професійній діяльності. З позиції нашого дослідження, реалізація даної умови супроводжується використанням позааудиторних форми і методів музичного навчання (екскурсії в загальноосвітню школу, зустрічі з провідними вчителями, науковцями, творчі гуртки, творчі лабораторії тощо).

3. *Залучення майбутніх учителів музичного мистецтва до самоорганізації фахового навчання, самоосвіти і самовдосконалення*, що стимулює прагнення студентів до виявлення, усвідомлення і вдосконалення своїх особистісних фахових та творчих якостей. Для реалізації цієї умови під час формування фахової компетентності слід використовувати групи інтерактивних форм і методів музичного навчання.

4. *Організація зовнішніх викладацьких впливів*, які активізують особистісні фахово-прогресивні зміни студентів. Для реалізації цієї умови на методичних семінарах і засіданнях кафедр викладачам можна запропонувати для розгляду та вивчення методику формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва з метою її подальшого практичного здійснення ними.

Для досягнення заявленої мети слід визначити ефективні форми і методи музичного навчання, що дозволять виконувати завдання поетапного оволодіння фаховою діяльністю майбутніми вчителями музичного мистецтва. Розглянемо кожний етап докладніше.

Перший – *теоретико-адаптаційний* – етап розпочинається на першому курсі навчання, а інтенсивності набуває на 3 курсі, коли студентам починають викладати дисципліни методичної спрямованості. Завданнями цього етапу є такі: сформувати в майбутніх фахівців готовність і здатність сприймати, збирати, систематизувати, аналізувати, переробляти й зберігати художньо-освітню інформацію; залучити до процесу використання набутих фахових знань, умінь та навичок з метою формування фахового світогляду; навчити самостійно створювати художньо-освітню траєкторію; сприяти адаптації до специфіки фахової підготовки в мистецько-педагогічному виші; розвивати фахову позитивну мотивацію.

Серед ефективних методів і форм, які дозволять виконувати ці завдання, слід виокремити такі: інформаційна лекція, лекція-гра, відеолекція, колоквиум, семінар, індивідуально-практичне заняття-гра, індивідуально-практичне відеозаняття, екскурсія, вікторина, презентація книги, метод інформаційно-пізнавальної ситуації, метод створення фахового словника, метод спонукання, метод створення ситуації успіху, метод фахового заохочення, метод планування, метод пояснення-ілюстрації, метод стимулювального оцінювання, метод переконання тощо.

На другому етапі формування фахової компетентності, *фахово-діяльнісному*, який розпочинається на 3 курсі, слід виконати такі завдання: сприяти активному застосовуванню отриманих фахових знань, умінь і навичок на практиці, а також опануванню фахової культури й здійсненню фахової самоосвіти; спонукати студентів до реалізації навчальних програм відповідно до вимог фахової підготовки; залучити майбутніх фахівців до взаємодії з усіма учасниками художньо-освітнього процесу.

Низку означених проблем може вирішити використання під час фахової підготовки студентів такого комплексу форм і методів музичного навчання: лекція-бесіда, спеціалізований семінар, практикум, майстер-клас, практичне заняття із заздалегідь запланованими помилками, бінарне заняття, інтерактивна лекція і семінар, гра-демонстрація, сюжетно-рольова гра, художньо-комунікативний тренінг, ділова гра, гра-імітація, змагання, метод організаційної ситуації, метод концертної ситуації, метод музично-педагогічної дискусії, метод активізації особистісно-фахового потенціалу, метод аналізу методичної літератури і художньо-освітньої інформації, метод перехресного сприйняття тощо.

Наприкінці третього року фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва розпочинається третій – *фахово-творчий* – етап формування фахової компетентності, мета якого полягає в спонуканні студентів до: розробки і реалізації основних аспектів сучасних художньо-педагогічних технологій; проектування власних фахових програм саморозвитку та траєкторій власного фахового розвитку.

У виконанні цих завдань надається перевага такими формам і методам музичного навчання креативного варіанта: проблемна лекція, проблемний семінар, спецсемінар, ігрове проектування, тренінг креативності, тренінг особистісного росту, творча лабораторія, благодійний концерт, літературний вечір, музична вітальня, метод альтернативної ситуації, метод театрального інсценування, метод самопрезентації, метод художньо-педагогічних проєктів, метод проєктування фахового розвитку, метод рефлексивної бесіди, метод художньо-рефлексивної інтерпретації, метод самоаналізу результатів фахової підготовки тощо.

Останній етап формування фахової компетентності студентів – *фахово-дослідний* – націлений на залучення майбутніх учителів музичного мистецтва до активного використання набутих фахових знань, умінь і навичок для визначення та виконання дослідницьких завдань у галузі мистецької освіти.

Реалізація цього етапу можлива завдяки впровадженню у процес фахової підготовки таких форм і методів, як-от: Internet-дослідження, проблемне індивідуально-практичне заняття, семінар-конференція, семінар-симпозіум, наукова консультація, лекція прес-конференція, індивідуально-практичне менторинг-заняття, форум, круглий стіл, гра-експеримент, експедиція, науковий гурток, метод науково-дослідної ситуації, метод контент-аналізу, метод проблемної ситуації, метод декодування фахової інформації, метод порівняльного аналізу фахової інформації, метод змістового виокремлення даних тощо.

Завершуючи опис методики формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, наголосимо, що означені вище етапи пов'язані між собою і кожний попередній є підготовчим щодо наступного, а кожний з наступних обов'язково містить у собі елементи попередніх.

Висновки. Отже, під фаховою компетентністю майбутнього вчителя музичного мистецтва розуміємо освоєну студентом систему фахових знань, умінь, здібностей, цінностей та особистісних якостей, яка відповідає вимогам фахової підготовки в межах мистецько-педагогічного вишу і забезпечує компетентне виконання фахової діяльності. Структурними компонентами досліджуваного феномена є: мотиваційно-ціннісний, фахово-когнітивний, фахово-діяльнісний і рефлексивно-творчий.

Формування досліджуваного феномена – це цілеспрямований поетапний безперервний процес прогресивного особистісного удосконалення й перетворення студентів, що відповідає вимогам музично-педагогічної фахової діяльності.

Основою методики є такі педагогічні принципи, як-от: систематичності і послідовності, доступності, фахової доцільності, мотивації, міжособистісної взаємодії та діалогового спілкування суб'єктів художньо-освітнього процесу. Реалізація мети методики забезпечується певними педагогічними умовами: створення фахово-зорієнтованого середовища; актуалізація цінності фахового розвитку; залучення майбутніх учителів музики до самоорганізації фахового навчання, самоосвіти і самовдосконалення; організація зовнішніх викладацьких впливів, які активізують особистісні фахово-прогресивні зміни студентів.

У процесі формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва виокремлено етапи, зокрема такі: теоретико-адаптаційний, фахово-діяльнісний, фахово-творчий і фахово-дослідний.

Перспективною темою подальшого дослідження проблеми формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва може стати перевірка ефективності впровадження методики формування досліджуваного феномена.

Література

1. Большой толковый психологический словарь: в 2 т. / сост. Ребер Артур; пер. с англ. Р. С. Большовой. Москва: Вече, АСТ, 2000. Т. 2 (П-Я). 560 с.
2. Добрынина Т. Н. Педагогические условия применения интерактивных форм обучения в педагогическом вузе: автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Новосибирск, 2003. 20 с.
3. Калінін В. О. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами діалогу культур: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2005. 21 с.
4. Сергиенко И. Н. Становление профессиональной компетентности будущих педагогов-музыкантов в условиях вариативного использования форм обучения: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08. Саратов, 2015. 236 с.
5. Сластёнин В. А. Профессионализм учителя как явление педагогической культуры. *Педагогическое образование и наука*. 2008. № 12. С. 4–15.

Referense

1. Reber, A. (Eds.). (2000). *Bolshoi tolkovyi psikhologicheskyi slovar* [Great explanatory psychological dictionary]. (R. S. Bolshovoi, Trans). Moskva: Vechе, AST, 2000. (Vol. 2 (P–Ya)) [in Russian].
2. Dobrynina, T. N. (2003). Pedagogicheskiye usloviya primeneniya ynteraktivnykh form obucheniya v pedagogicheskoy universitete [Pedagogical conditions for the use of interactive forms of teaching at a pedagogical university]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Novosibirsk [in Russian].
3. Kalinin, V. O. (2005). Formuvannya profesiynoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia inozemnoi movy zasobamy dialohu kultur [Form of professional competence of the Maybuty teacher of the foreign language with interruptions to the dialogue of cultures]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Zhytomyr [in Ukrainian].
4. Serhyenko, Y. N. (2015). Stanovlenye professyonalnoi kompetentnosti budushchykh pedagogov muzykantov v usloviyakh varyatyvnoho yspolzovaniya form obucheniya [Formation of professional competence of future musicians-musicians in the context of the varied use of training forms]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Saratov [in Russian].

5. Slastenyn, V. A. (2008). Professionalizm uchytelia kak yavlenye pedahohycheskoi kultury [Professionalism of a teacher as a phenomenon of pedagogical culture]. *Pedahohycheskoe obrazovaniye y nauka – Teacher Education and Science*. (12), 4–15 [in Russian].

Ашихмина Н. В.

кандидат педагогических наук, старший преподаватель кафедры музыкально-инструментальной подготовки Южноукраинского национального педагогического университета имени К. Д. Ушинского

МЕТОДИКА ФОРМИРОВАНИЯ СПЕЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА

В статье рассмотрена проблема формирования профессиональной компетентности студентов художественно-педагогических вузов. Уточнены ключевые компетенции будущих учителей музыкального искусства, а также сущность и компонентная структура исследуемого феномена. Раскрыты этапы формирования профессиональной компетентности, а также предложены принципы, педагогические условия, формы и методы решения заявленной проблемы.

***Ключевые слова:** будущие учителя музыкального искусства, компетентностный подход, ключевые компетенции, специальная компетентность, структура специальной компетентности, поэтапная методика формирования специальной компетентности.*

Nataliia Ashykhmina

Candidate of Pedagogic Sciences, Senior Lecturer, Department of Music and Instrumental Training, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky

METHODS OF DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE MUSIC TEACHERS

The article studies an issue of developing professional competence in students of artistic and pedagogical universities. The author has listed the key competencies necessary for future music teachers. The article clarifies, that professional competence of a future music teacher is the system of special knowledge, skills, abilities, values and personal qualities mastered by students that meet the requirements of professional training within the framework of artistic and pedagogical higher education and provides competent performance of special activity. The studied phenomenon consists of motivational and value, professional and cognitive, professional and activity, reflexive and creative components.

According to the author, the formation of the studied phenomenon is a purposeful continuous step-by-step process of personal progressive transformation and improvement, which complies with the requirements of professional music and pedagogical activity.

These methods are based on certain pedagogical principles, including regularity and consistency, accessibility, special expediency, motivation, interpersonal interaction and dialogue communication of subjects of the artistic and educational process. Realization of the purpose of the methods is ensured by certain pedagogical conditions. The first condition involves the development of means for creation of the professionally oriented environment in the artistic and educational process; the second pedagogical condition should be aimed at increasing the positive professional motivation of students; the third condition is the inclusion of students in self-organization of special education, self-education and self-improvement; organized external teaching influences, which activate the personal professional and progressive changes of students, is the fourth educational condition.

The author defines the methods at each stage of formation of professional competence of future music teachers (theoretic and adaptation stage, professional and activity stage, professional and creative stage, professional and research stage). The study suggests using some forms and methods at each stage of forming professional competence.

***Key words:** future music teachers, competency approach, key competences, special competence, structure of special competence, staged methods of forming professional competence.*